

ชื่อผลงาน โครงการการป้องกันหลอดเลือดดำอักเสบ (Phlebitis) ในหอผู้ป่วยกึ่งวิกฤตศัลยกรรม 3ข

เจ้าของผลงาน

1) นางสาวลิ่งการ พิมพ์เมืองเก่า พยาบาลปฏิบัติการ

สังกัด หอผู้ป่วยกึ่งวิกฤต 3ข โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประเภทผลงาน

- (1) ด้านสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดี
- (2) ด้านสนับสนุนส่งเสริม บริหารและพัฒนาวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
- (3) ด้านสนับสนุนกิจกรรมความสุขในองค์กร

1. ที่มาและความสำคัญที่จัดทำผลงานขึ้นมา

การเกิด Phlebitis เป็นภาวะแทรกซ้อนขณะดูแลรักษาที่พบบ่อยในการบริหารยาแบบฉีดเข้าหลอดเลือดดำ โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีปัจจัยเสี่ยง เช่น ผู้ป่วยสูงอายุ ผู้ป่วยระยะวิกฤต การให้ยา Antibiotics บางตัว การให้ยา HAD (High Alert Drug) การให้ยาเดิมซ้ำบางตัว เป็นต้น หอผู้ป่วยกึ่งวิกฤตศัลยกรรม 3ข ดูแลผู้ป่วยด้านศัลยกรรมในระยะวิกฤต ที่ได้รับการรักษาด้วยยาที่มีความเข้มข้นสูงหรือยาฉีดที่มีฤทธิ์ระคายเคืองต่อหลอดเลือดได้ง่าย ในปี พ.ศ.2561 พบว่ามีผู้ป่วยที่เกิดภาวะหลอดเลือดดำอักเสบในระดับ 2-4 คิดเป็น 11.9:1000วันใส่อุปกรณ์ เป็นผู้ป่วยที่เกิดภาวะหลอดเลือดดำอักเสบในระดับ 3-4 คิดเป็น 1.6:1000วันใส่อุปกรณ์ ซึ่งทำให้ระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาลนานขึ้น และสูญเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น ดังนั้นทางหอผู้ป่วยกึ่งวิกฤตศัลยกรรม 3ข จึงได้จัดทำโครงการการป้องกันหลอดเลือดดำอักเสบ (Phlebitis) เพื่อดูแล ป้องกัน รักษาภาวะหลอดเลือดดำอักเสบเพื่อเพิ่มความสุขสบายแก่ผู้ป่วยและลดภาวะแทรกซ้อนในการนอนโรงพยาบาลรวมทั้งลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลด้วย

2. วัตถุประสงค์

พัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อลดอัตราการเกิดหลอดเลือดดำอักเสบเท่ากับ 0

3. ใครคือลูกค้าหรือผู้รับบริการจากผลงานนี้

ผู้ป่วยที่ได้รับสารละลายและบริหารยาแบบฉีดเข้าหลอดเลือดดำ ในหอผู้ป่วยกึ่งวิกฤต 3ข

4. วิธีดำเนินการ

ประชุมร่วมกันทบทวนปัญหา สาเหตุและปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดภาวะหลอดเลือดดำอักเสบ ทบทวนความรู้ในการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดภาวะหลอดเลือดดำอักเสบ ทบทวนแบบประเมินการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับสารละลายและยาทางหลอดเลือดดำของหอผู้ป่วยต่างๆ ค้นหาข้อมูล งานวิจัยต่างๆ มี Evidence base ที่

สามารถเชื่อถือได้ สร้างแนวปฏิบัติการป้องกันเกิดภาวะหลอดเลือดดำอักเสบ ซึ่งแจ้งรายละเอียดวิธีการใช้แบบ
ประเมินการป้องกันหลอดเลือดดำอักเสบ (Phlebitis) แก่บุคลากรในหอผู้ป่วยกึ่งวิกฤตศัลยกรรม 3x
รวบรวมผลการปฏิบัติมาวิเคราะห์และหาแนวทางการแก้ไข

5. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ของผลงาน (การเปลี่ยนแปลงหลังจากมีการพัฒนาระบบหรือปรับปรุงกระบวนการ)

ปี พ.ศ. 2562 พบอัตราการเกิดหลอดเลือดดำอักเสบระดับ 2-4 โดยเฉลี่ย 22.2 ครั้ง ต่อ 1000 วันใส่อุปกรณ์
โดยเกิดระดับ 2 มากที่สุด 34 ราย และเกิดระดับ 3 จำนวน 6 ราย คิดเป็นอัตราการเกิดหลอดเลือดดำอักเสบ
3.3 ครั้ง:1 000วันใส่อุปกรณ์ ซึ่งพบว่า มีอัตราการเกิดหลอดเลือดดำอักเสบมากขึ้นกว่าปีก่อน อาจเป็นเพราะ
ได้มีการปรับแบบประเมิน Phlebitis โดยมีการเพิ่มวันครบเปลี่ยน และการประเมิน i.v.site เพื่อเพิ่มการ
ป้องกันการเกิด Phlebitis ได้มากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของงานบริการ ทำให้มีการเก็บข้อมูลได้
ครบถ้วนมากขึ้น ร้อยละ 80 เป็นผู้ป่วยสูงอายุมีภาวะโรครุนแรง มีโรคเรื้อรังเป็นโรคร่วม และได้รับยา HAD
&ATB ที่มีความเข้มข้นสูง จากที่เก็บข้อมูลคือ Meropenem, Clindamycin, Amiodarone, Dopamine,
Morphine i.v.drip, Kabiven, Glycerol เป็นต้น มีการใช้แบบประเมิน และปฏิบัติการพยาบาลตามแนว
ปฏิบัติการพยาบาลเมื่อผู้ป่วยเกิดภาวะหลอดเลือดดำอักเสบโดยรวม ร้อยละ 80 โดยข้อที่ปฏิบัติได้มากที่สุด
คือการประเมินตำแหน่งรอยเข็มและการหยุดให้ยาทันทีและเปลี่ยนตำแหน่งที่ฉีดยาเมื่อพบรอยแดงหรือผู้ป่วยปวด
ร้อยละ 100

มีการใช้แบบประเมินผู้ป่วยที่ได้รับสารละลายและยาทางหลอดเลือดดำการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ (IVF)
และ on lock ร้อยละ 95 มีการปฏิบัติการพยาบาลตามการพยาบาลเมื่อผู้ป่วยเกิดภาวะหลอดเลือดดำอักเสบ
โดยรวม ร้อยละ 88 โดยข้อที่ปฏิบัติได้มากที่สุด คือการประเมินตำแหน่งรอยเข็มและการหยุดให้ยาทันทีและ
เปลี่ยนตำแหน่งที่ฉีดยาเมื่อพบรอยแดงหรือผู้ป่วยปวด ร้อยละ 100 การยืดระยะเวลาการ drip ยาออกไปอีก
เป็น ½ - 1 ชั่วโมง โดยใช้เครื่องควบคุมสารละลายสามารถปฏิบัติได้ร้อยละ 98 ในส่วนของการประคบเย็น
หรือร้อนพบว่าปฏิบัติได้เพียง ร้อยละ 50

6. มีแนวทางในการสร้างความต่อเนื่องและต่อยอดผลงานอย่างไร

- มีการพัฒนา รูปแบบ การประคบเย็น โดยการใช้ผ้าตัดเย็บเพื่อห่อหุ้มถุงประคบเย็นให้พอดีและสะดวกต่อ
การใช้สำหรับผู้ป่วยที่เกิดภาวะ Phlebitis และพบว่าหลังจากการประคบเย็น ภาวะบวม แดง ลดลง
- ปรับแบบประเมินเพื่อค้นหาสาเหตุและเพิ่มการป้องกันภาวะ Phlebitis ต่อไป
- พัฒนานวัตกรรมป้องกันภาวะ Phlebitis เพิ่มขึ้น